

Dariu Pop, culegător de folclor

Bustul lui Dariu Pop de la Școala Gimnazială din Măgura Ilvei, sculptor Vlad Prună **PAGINA 3**

Barbados vrea să devină republică

Fostă colonie britanică care și-a câștigat independența în 1966, Barbados a menținut o legătură oficială cu monarhia britanică la fel ca alte țări care au fost cândva parte a Imperiului Britanic. „A venit timpul să ne lăsăm pe deplin în urmă trecutul colonial”, a declarat guvernatorul general al Barbados, Sandra Mason. Palatul Buckingham a precizat că decizia este a populației din Barbados. În prezent, guvernatorul general al Barbados este numit de regină la propunerea prim-ministrului insulei. Guvernatorul general reprezintă regina la evenimente oficiale, precum deschiderea parlamentului statului. Insula Barbados a fost ocupată de Marea Britanie începând din 1625, fiind colonizată rapid și rămânând sub control britanic timp de secole.

Sarcofage vechi, descoperite în necropola Saqqara

Autoritățile egiptene au anunțat descoperirea a 14 sarcofage cu o vechime de aproximativ 2.500 de ani, la baza unei structuri din necropola Saqqara. Sarcofagele recent descoperite au fost realizate din lemn pictat și sunt bine conservate, prezentând motive în nuanțe de maro și albastru, dar și numeroase hieroglife. Specialiștii Ministerului pentru Antichități din Egipt se așteaptă să descopere și alte sarcofage la următoarele săpături. Situl arheologic de la Saqqara, este situat la 25 de kilometri sud de piramidele de pe platoul Giza.

Și nomenclaturii comuniști pot muri săraci

Fostul prim secretar PCR al județului Satu Mare, Iosif Uglar a murit sărac într-o garsonieră micuță din Baia Mare, în 11 august 2006. În ultima parte a vieții, mai mulți sătmăreni l-au vizitat pentru a-i duce alimente. Tot sătmărenii au contribuit la amenajarea mormântului său, lăsat în paragină.

Iosif Uglar în 4 noiembrie 1971, fotografie din arhiva Agerpres **PAGINA 2**

Maria și Mihai Nemeș, iubiți în toată țara de cei ce îndrăgesc cântecul popular

PAGINA 5

Iertarea, între modelul religios și cel psihologic

Pe lângă echilibrul relațional, iertarea este totodată o izbândă personală **PAGINA 4**

Ochelarii lui Mahatma Gandhi, vânduți la licitație

O pereche de ochelari care i-a aparținut părintelui independenței Indiei, Mahatma Gandhi, a fost vândută pentru suma de 260.000 de lire sterline (aproximativ 288.000 de euro). Licitatorul Andrew Stowe afirmă că ochelarii au fost purtați de liderul indian pentru drepturi civile în anii '20 ai secolului trecut și dăruți „în semn de mulțumire pentru o faptă bună”.

Ochelarii au fost păstrați în familia celui care i-a primit timp de aproape un secol.

O biserică bizantină transformată în moschee

Președintele Erdogan a emis vineri un decret prezidențial de transformare a bisericii Sfântul Mântuitor din Chora, un monument medieval bizantin situat în vestul orașului Istanbul și care era muzeu, în moschee, relatează agerpres.ro. Chora este unul dintre frumoasele exemple de artă bizantină și încă păstrează mozaicuri și fresce. Interiorul este acoperit cu scene biblice și portrete cu Iisus și sfinți datând din secolul al XIV-lea.

Înainte de a converti Sfânta Sofia, fostă catedrală a patriarhiei din Constantinopol în timpul Imperiului Bizantin, istoricul francez Fabrice Monnier remarca faptul că Turcia a transformat deja două biserici-muzeu înapoi în moschei în ultimii ani, la Iznik, fost Nicăea, și la Trabzon. Frescele unice sunt expuse din 1958.

Adevărul despre blestemul familiei Kennedy

PAGINA 7

Stilul de viață și imunitatea (II)

PAGINA 6

Publicație finanțată de

MINISTERUL CULTURII

Am scris că Iosif Uglar provine dintr-o familie muncitorească din Ferneziu, cu multe nevoi. După o viață întreagă pusă în slujba Poporului Român, a decedat tot într-o asemenea stare. Dreptate-i asta?

Grigore Ureche, mare cronicar al Moldovei, istoric, literat și învățat

Data nașterii lui Grigore Ureche a rămas și acum sub semnul incertitudinii. În *Dicționarul scriitorilor români. R-Z*, a cărui coordonator este Mircea Zăciu, Grigore Ureche apare că s-a născut în anul 1590 și a murit în anul 1647.

Nistor (Nestor) Ureche, tatăl cronicarului Grigore Ureche, face o carieră strălucită pe care o desfășoară pe trei decenii (1585 – 1617). Își începe activitatea politică sub domnia lui Petru Șchiopul, care-l trimite în solie la Poartă și pentru merite diplomatice îi confirmă mai multe moșii. El cumpără de la domn mai multe sate și pe parcurs, ocupându-se și cu negoțul adăugând altele, își sporește averea și devine unul dintre cei mai bogați boieri. Grigore Ureche moștenește de la tatăl său o frumoasă avere, un simț politic diplomatic deosebit, conștiința rolului pe care e chemată boierimea să-l joace în societate, simțul critic la adresa politicii domnitorilor, ca și imboldul și aplecarea spre cultură. Grigore Ureche își face studiile la școala iezeuită din Liov, unde învață „artele liberale” (latina cu gramatica, retorica și poetica). În timpul studiilor își însușește bine latina, probabil și greaca, polona și vechea slavă bisericească. Sub Miron Barnovschi e numit logofăt al treilea (1628). Sub Alexandru Iliș devine spătar (1633), dar domnul îl bănuiește și e pus pe lista celor care trebuiau uciși. Face parte din răscoala boierilor conduși de Vasile Lupu. Ca răsplată, în timpul lui Vasile Lupu e numit mare spătar (1634 – 1642), apoi mare vornic al țării de Jos (1642 – 1647). În anul 1647, Grigore Ureche moare.

Letopisețul țării Moldovei nu s-a păstrat în forma originală

Opera lui Grigore Ureche, *Letopisețul țării Moldovei* rămasă neterminată, nu s-a păstrat în forma ei originală, ci în prelucrarea lui Simion Dascălul, care i-a făcut numeroase adaosuri. Un alt rând de adaosuri, au fost făcute mai târziu de Misail Călugărul. Amândoi au devenit interpolatorii lui Grigore Ureche. Cronica lui Grigore Ureche are atât valoare istorică, cât și literară. *Letopisețul* său istorisește întâmplările de la primul descălecăt (socotit de autor 1359) al lui Dragoș și merge până la a doua domnie a lui Aron Vodă (1595). Cât privește baza documentară la Grigore Ureche, ea este mult mai slabă decât la succesorul său Miron Costin. Adesea dă crezare tradiției orale, afirmând că cele relatate sunt „de auz”. Iar pentru răstimpul anilor 1574 – 1595, singurul izvor istoric este o povestire a tatălui său, Nistor Ureche. Pentru restul cronicii, Grigore Ureche a utilizat letopisețul moldovenesc al lui Eustratie logofătul și un letopiseț leșesc.

Concepția istorică a lui Grigore Ureche este ajutată de spiritul său politic și

diplomatic. Desigur, el reprezintă, în primul rând, punctul de vedere al boierimii și, aici, preocuparea lui de competență de a scoate în evidență rolul boierimii în societatea vremii ca una ce cunoștea și rezolva toate treburile țării, atât cele dinlăuntru, cât și cele din afară.

Astfel încât, ignorând pe țărani dependenti, pe cei liberi din oaste și de pe moșii, mica bierime de curteni, îi cuprinde în denumirea de „țară”, în timp ce marea boierime este situată deasupra „țării”.

Din această concepție și din faptul că domnul este ales de boieri și de „țară”, Grigore Ureche capătă spiritul critic la adresa acelor domnitori care au nesocotit pe boieri și întregul sistem al autorității domnești.

Ca atare, sunt supuși criticii acei domnitori premergători lui Vasile Lupu, care prigoniseră pe cei ce se ridicaseră împotriva voinței boierimii. De aceea, după Grigore Ureche, modelul de țară în care monarhul nu are autoritate absolută este Polonia, iar idealul de domn devine Petru Șchiopul care „boiarilor era părinte, pre care-l la cinstea mare-i ținea și din statul lor nu ieșia”.

Într-un singur caz concepția sa istorică nu corespunde cu cea a majorității boierilor – cea a atitudinii față de Imperiul Otoman. Concepția lui este, la acest capitol, clarvăzătoare. Dându-și seama de pericolul otoman pentru Moldova și manifestând un sentiment puternic de dragoste de țară, speră într-o unire a eforturilor pentru ca prin forța poporului să se ajungă la o dezrobire. Această poziție rezultă și din legăturile sale cu Polonia (rivala Imperiului Otoman), dar, mai ales, culturii sale de istoric, cunoașterii luptelor glorioase din trecut, în centrul cărora situează personalitatea de excepție a lui Ștefan cel Mare.

Cele mai frumoase pagini ale cronicii sunt dedicate epocii lui Ștefan cel Mare

Grigore Ureche nu uită că era descendentul unuia din luptătorii lui Ștefan cel Mare. Cele mai frumoase pagini ale cronicii sunt dedicate epocii marelui domnitor, faptelor sale strălucite, biruințelor sale, întregii activități. Portretul fizic și moral al lui Ștefan cel Mare dovedește simpatia profundă a lui Grigore Ureche pentru Părintele Moldovei și el a rămas clasic.

Opera lui Grigore Ureche prezentând influențe umaniste și glorificarea istoriei neamului său prezintă două laturi: prima este legată de unitatea neamului și de originea sa comună: „Rumâni câți se află locuitori la țara Ungurească și la Ardeal și la Maramureșu, de la un loc sîntu cu moldovenii și toți de la Râm se trag”.

Este cea mai veche afirmație românească despre unitatea neamului și originea sa comună. Și deși, pentru vremea aceea, unitatea de origine nu înseamnă și unitatea politică, este o idee înaintată pentru epoca lui Grigore Ureche. A doua latură se referă la glorificarea istoriei trecutului. Conceptul de glorie, inclus de Grigore Ureche în cronica sa, aparține Renașterii.

Opera lui Grigore Ureche prezintă în întregul ei și valoare literară, prin faptul cum este scrisă, talentul poetic făcând din proza sa aproape un text literar de o mare forță evocatoare și de un lirism profund. Nu numai epoca lui Ștefan cel Mare, dar toate evenimentele își găsesc această tratare. Expresiile sunt originale și pline de miez.

Cronica a fost scrisă „ca să nu se îneci anii cei trecuți și apoi să nu se poată ști ce s-a lucrat, să se asemene hiarelor și dobitoacelor mute și fără minte”. Se poate spune că primul cronicar al Moldovei a fost un scriitor popular, dar un scriitor cu stil studiat, un povestitor de mare talent.

Mircea Pîrlea,
Biblioteca Județeană Satu Mare

Iosif Uglar, un comunist reformator care a dezvoltat județul Satu Mare (II)

Iosif Uglar și Nicolae Ceaușescu la Satu Mare în 3 octombrie 1972, în vizită la expoziția de produse agricole

În numărul de săptămâna trecută v-am prezentat date importante din viața și activitatea lui Iosif Uglar. Încheiem prezentarea noastră despre fostul șef al județului Satu Mare înainte de 1989 cu finalul trist al vieții sale.

Iosif Uglar a mai îndeplinit și alte funcții de mare răspundere ca: secretar al C.C. al P.C.R., membru al Consiliului de Stat, vicepreședinte al Consiliului Național al Frontului Democratiei și Unității Socialiste, apoi a fost deputat în Marea Adunare Națională din 1952 și până în 1989.

Ca studii: Școala Superioară Lomonosov din Moscova, Facultatea de Economie la Academia de Științe Sociale și Politice, cât și Facultatea de Științe Economice București. Ca apreciere față de munca desfășurată în Societatea Socialistă din România a fost distins cu: Ordinul Muncii clasa a III-a; Medalia a V-a aniversare a Republicii Populare Române; Ordinul Steaua Republicii Populare Române clasa a V-a; Ordinul 23 August clasa a IV-a; Ordinul a 40-a aniversare de la înființarea Partidului Comunist Român; Ordinul Muncii clasa I; Medalia a X-a aniversare a Forțelor Armate a Republicii Populare Române; Medalia a XX-a aniversare de la Eliberarea României de sub dominația nazisto-horthystă; Ordinul Steaua Republicii Populare Române clasa a III-a; Ordinul Tudor Vladimirescu clasa a III-a; Ordinul Steaua Republicii Socialiste România clasa a II-a; Erou al Muncii Socialiste (în județul Satu Mare a mai avut această decorație Maria Zidaru); Medalia de aur Secera și Ciocanul; Ordinul 23 August clasa I.

După lovitură de stat din decembrie 1989, Iosif Uglar s-a reîntors la casa părintească de la Baia Mare

Iosif Uglar avea o aplecare sufletească asupra minerilor. De mai multe ori am fost împreună la înmormântarea unor prieteni mineri. La sosirea noastră, fanfara minerilor a cântat cea mai de jale melodie „Imnul Minerilor”. Iosif Uglar a plâns și s-a întretinut cu familiile îndoliate cărora le-a dat și unele sume de bani.

După lovitură de stat din decembrie 1989, Iosif Uglar s-a reîntors la casa părintească de la Baia Mare. Nu a avut ve-

nituri din ce să trăiască decât pemia de mizerie pe care a primit-o. Norocul său că frații lui și nepoții îl ajutau cu produse alimentare. Și noi cei din Satu Mare l-am vizitat de mai multe ori. De fiecare dată i-am dus alimente. Ne primea cu lacrimi în ochi, spunând că sătmărenii nu l-au uitat. Au început și alte greutăți. Cheltuielile gospodărești la care nu putea face față. Spre sfârșitul vieții a vândut casa părintească și a cumpărat o garsonieră, unde a decedat, în 11 august 2006.

La procesiunea religioasă de înmormântare de la Baia Mare, a fost prezentă și o delegație sătmăreană: Ioan Corneanu, Vasile Moiş, Mihai Macioca, Kuki Adalbert, Vasile Cădaru și alte persoane din Satu Mare. Am rămas cu un gust amar că din Baia Mare nu a participat nici o persoană cu funcție de răspundere din perioada socialistă. Despre viața și activitatea celui dispărut a vorbit doar subsemnatul. La întrebarea noastră «—De ce nu sunt prezente unele personalități?», oamenii simpli ne-au relatat că le este teamă să nu fie fotografiați și amintiți în presă, ca foști ceaușiști și nomenclaturişti.

După 8 ani de la decesul lui Iosif Uglar, am avut o întâlnire cu Kuki Adalbert, care mi-a fost vecin, m-a informat că s-a deplasat la Baia Mare pentru ca să vadă în ce stare se menține mormântul lui Iosif Uglar. Cu tristețe m-a informat că l-a găsit într-o stare groaznică. În această situație în altă deplasare la Baia Mare, a dus cu el doi meșteri și materialele necesare pentru a face reparațiile necesare. Era foarte supărat că foștii colegi ai lui Iosif Uglar din Baia Mare nu dădeau nici o atenție mormântului, lăsându-l în paragină.

Sătmărenii au acordat un mare respect lui Iosif Uglar. Putem spune că el s-a bucurat de apreciere din partea tuturor locuitorilor de la orașe și sate, muncitorilor, țărănilor, intelectualilor, indiferent de etnia lor. Peste tot era primit cu respect. Iosif Uglar participa la adunările organizate pe comune, unde le vorbea despre nevoia respectului pentru pămint, pe care îl considera cea mai de preț avuție națională. A fost promotorul Sămbrei Oilor, căreia i-a dat o conotație națională, păstrătoare a vechilor tradiții din Țara Oașului. Îmi amintesc că într-o perioadă Ministerul Silviculturii a interzis recoltarea din păduri a fructelor de pădure și a ciupercilor. După sesizarea țărănilor, l-a chemat pe Ionel Pop, directorul silviculturii din județ și i-a spus :

„Ionel, cine a dat acest ordin? Ionel a spus că ministrul.” La discuție au participat și alte cadre de conducere din județ. Iosif Uglar i-a spus: „Să îi spui ministrului că în județul Satu Mare nu se va aplica acest ordin până când Iosif Uglar va fi în funcție. Să nu oprim țărăni de la o îndeletnicire pe care o practică de milenii ca o tradiție păstrată din perioada lui Burebista și Decebal. Am să raportez lui Nicolae Ceaușescu despre această anomalie.”

Apropierea de sătmăreni se vede și din discuția avută cu fiica lui Dorica, ca după moartea sa, documente, fotografii, mobilier să fie donate Muzeului Județean Satu Mare, ceea ce s-a și realizat. Această donație înseamnă foarte mult, ca respect față de cultura sătmăreană din partea unui conducător cu fața umană din perioada rânduirii socialiste. Apoi din inițiativa „Informației zilei”, prin artista Oana Păcuraru, în iulie 2019 s-a realizat o expoziție deosebit de reușită privind „construcția de beton” a Centrului Civic sătmărean, intitulată „BRUT, resturile de beton ale trecutului”.

În concluzie, se poate aprecia că epoca socialistă nu poate fi privită în alb și negru. Ea nu poate fi scoasă din istoria noastră națională în întregime. Au fost oameni în conducere care ne fac cinste, așa cum a fost Iosif Uglar. Acest nume se poate spune că face parte la o altă scară valorică printre cei mai de seamă voievozi ai Sătmăruului și ai Maramureșului. Ca cetățean român de etnie „țipțer” a intrat definitiv în istoria Sătmăruului ca un Adevărat Patriot Român.

Am scris că Iosif Uglar provine dintr-o familie muncitorească din Ferneziu, cu multe nevoi. După o viață întreagă pusă în slujba Poporului Român, a decedat tot într-o asemenea stare. Dreptate-i asta? Oriunde te găsești dragă Iosif Uglar, să știi că figura ta luminoasă și meritele tale vor dăinui mereu și în Istoria Locală a județului Satu Mare. Meriți măcar ca o stradă din municipiul Satu Mare să-ți poarte numele.

Historia magistra vitae est, spun latinii. Să o prezentăm așa cum a fost și nu trunchiată după interesele unor persoane vândute și trădătoare, fie ei istorici sau politicieni. Noi considerăm că a venit timpul să fim conduși de oameni competenți și de caracter și nu de stăpâni. Am fost destule secole slugile altora pe propriul nostru pământ sfânt românesc.

Prof. dr. Ioan Corneanu

Informația Zilei

ISSN 1222-4715

Director general - D. Păcuraru

Director editor: Ilie Sălceanu

Redactor șef supliment - Adriana Zaharia (Informația Zilei de Duminică și Sănătate și Frumusețe, Informația TV)

Redacția Satu Mare:

str. Mircea cel Bătrân nr. 15
Satu Mare, cod 440012
Telefon: 0261-767300

e-mail: redactiasm@informatia-zilei.ro

www.informatia-zilei.ro

După Marea Unire, în Satu Mare se simțea necesitatea unei reviste literare pentru sincronizarea literaturii din ținuturile nord-vestice cu literatura națională. Prima revistă, cu titlul simbolic „Țara de Sus” apare în 1921, existența ei reducându-se doar la cinci numere. În anul care vine, se vor împlini o sută de ani de la apariție.

PERSONALITĂȚI

Darius Pop, culegător de folclor

Revista „Țara de Sus”, prima revistă cu profil literar și cultural din Satu Mare

Darius Pop, cunoscutul om de cultură din anii interbelici, revizor școlar, scriitor, publicist, istoric (unică rămâne cercetarea paleografică „Mărturie strămoșești”), pedagog remarcabil, compozitor etc., a intrat de mult timp în conștiința sătmărenilor. De aceea, este oportun să ne amintim de o preocupare mai rară a sa, care i-a fost dragă, și anume, investigarea folclorului literar, alături de cel muzical.

Îndată după Marea Unire, în Satu Mare se simțea necesitatea unei reviste literare pentru sincronizarea literaturii din ținuturile nord-vestice cu literatura națională. Prima revistă, cu titlul simbolic „Țara de Sus” apare în 1921, existența ei reducându-se doar la cinci numere. În anul care vine, se vor împlini o sută de ani de la acest eveniment.

Preocupările directorului noii publicații sunt diverse. Iată câteva aspecte, înainte de a extrage din paginile revistei folclorul literar publicat.

Proza se bucură de o atenție mai mare și este susținută de Darius Pop, cu trei texte (Milionul, Măicuța și Sugestiunea). Mai publică: Ion Deleanu (E numai povești?...), și ADES – Anton Davidescu (O farsă, Cel din urmă vis, Căsuța din Domin...). Prozele lui Anton Davidescu anunță un talent viguros, afirmat mai întâi în gazeta „Satu Mare”. Atenția autorului este îndreptată spre dramele din realitatea imediată și spre fiorul peisajului campestru dintr-un ținut răvășit de război. El se va afirma în paginile presei locale din anii următori, în „Granița” și în revista „Afirmarea” (...).

Dintre textele lui Darius Pop, „Măicuța” este cea mai valoroasă, inaugurând linia viitoarelor sale romane, „Măriuca nimănu” și „Dascălul din Blidari”. E o năvălă în care acțiunea îi are în centru pe Viorel Fuior, descendentul unei familii boierești din Moldova, și tânăra călugăriță Agapia de la mănăstirea Iernica. Idila care se iscă vijelios între cei doi are un final tragic. Întru totul, prin dramatismul bine temperat, nuvela este demnă de o antologie a prozei sătmărene.

Pagini de folclor în revista „Țara de Sus”

De la investigațiile dialectale efectuate în Țara Oașului de I.A. Candrea la începutul secolului al XX-lea, studiu care s-a bazat pe un material literar bogat, până la culegerea lui Ioan Mușlea din 1934 nu s-a mai cules folclor literar în Oaș. În noua revistă, folclorul își face loc. El este reprezentat și prin povestirea populară, memorabilă fiind snoava „Inașul împăratului”, interesantă prin imbinarea vorbirii directe cu vorbirea liberă indirectă, dar mai ales prin termenii specifici graiului local.

Povestea „Inașul împăratului”, „scrisă în dialectul comunei”, pe care învățătorul V. Cucu din Mădăras, comuna Terebești, a auzit-o „spusă de un moș țaran din această comună și scrisă din cuvânt în cuvânt” este din tipologia descrisă de Cornel Munteanu în capitolul „Povestirea populară”, din studiul „Literatura românilor din Ungaria”, capitol rezervat povestitorilor populari. Regăsim ceremonialul „actului de spunere” specific basmului popular, precum și tema tânărului de condiție modestă care reușește grație calităților morale. Dar trăsătura cea mai importantă este, așa cum observă C. Munteanu referitor la prozele culese din satele românești din Ungaria actuală, „interferența lingvistică între română și maghiară”. Textul este ilustrativ pentru particularitățile fonetice ale unui grai ne-

Bustul lui Darius Pop, realizat de Radu Ciobanu

Revista „Țara de Sus”, numărul 4, mai 1921

Casa Corpului Didactic din Satu Mare a primit numele „Darius Pop”

evoluat și pentru lexicul de origine maghiară intrat în limba română (inaș – ucenic, hir – veste, aștalău – grajd, jașcău – pungă, hamiș – inteligent etc.). Din acest punct de vedere, ideea lui Darius Pop de a valorifica folclorul local și limbajul oral este salutară. Comunitatea românească din satele de pustă își conservau cu dificultate limba, în condițiile în care învățământul era restricționat iar focarul limbii literare era departe. Așa au apărut povestitorii populari. O culegere de folclor, publicată recent de profesoara Doina Molnar din Tarna Mare este ilustrativă. Sunt mici povestiri și snoave în care miraculosul se împletește cu realul, iar limbajul amintește de „Inașul împăratului”. Trei dintre ele merită amintite: „Luncă Murgă”, „Fata de măritat”, „Cănila di pe cupțior”, datorită limbii arhaice și dialectale la aproape un secol de la apariția revistei „Țara de Sus”.

Strigături din Țara Oașului

Strigăturile culese de Vasile Marincaș „învățător din Vama, Țara Oașului”, sunt reunite sub titlul „Poporale din Țara Oașului” (în două numere, 4, respectiv 5), acestea sunt remarcabile prin concizie, prin simțul umorului și spiritul critic. În nr. 4, sunt publicate câteva piese din Certeze, adevărate perle ale poeziei populare oșenești, după cele culese de I. A. Candrea. Activitatea de compozitor a lui Darius Pop a fost însoțită de preocuparea de

a culege și de a prelucra motive populare ardelenesti. În același timp era atras de valoarea artistică și documentară a folclorului literar. Darius Pop incurajează conservarea strigăturilor din Țara Oașului. Încă productiv, acest folclor merită înregistrări pe măsură.

Strigăturile au valoarea lor estetică și documentară, iar tematica este cea specifică literaturii populare. Frumusețea morală și fizică este elogiată în antiteză cu urâtul prolific și agresiv, care produce suferință chiar și naturii: „Cărărușă printre fagi / Făcută de oameni dragi; / Să se ieie câți și-și dragi / N-ar mai fi frunză pe fagi. / Dar se ieu bugăți urăți / Și stau fagi îi clepeniți!”. Pasiunea țâpuritului rămâne: „Bine-mi place de-a străga / Di pi-o coastă pe altă!” (Nr. 5, p. 127).

Predomină strigăturile, dar sunt culese și doine, ca acestea: „Duce-m-aș nu știu cărare, / Învăță-mă, supărare... / Trece-on rău și altul vine / Supărarea-i tot cu mine (...).” Sau: „Părăuș cu apă rece / N-a si mult până ti-oi trece / Că de-a si o lume rē / Trece-te-oi cum oi putē / Dar de-a si o lume bună / Trece-te-oi sara pe lună / Părăuș cu apă lină / Cel ce-i în țară străină / Mult tāt plânge și suspină / Cu suspin de la inimă / Fă-mă, doamne ce mi-i fa / Fă-mă roată stelar / Pe muntții Certeze!”

Revista, din motive financiare, și-a încetat apariția și culegerea folclorului va continua în alte locuri. Totuși, Darius Pop a adunat și a adaptat pentru „Suitele

sale corale din Țara Oașului” mai multe strigături, doine și bocete. Sunt versuri care, din motive componistice, au fost prelucrate cu măiestrie.

Folclor cules din ținutul Năsăudului

Se părea că Darius Pop nu mai este interesat de conservarea literaturii populare. A lăsat însă în manuscris 89 de texte inedite, care au fost publicate în acest an de profesorul Liviu Păiuș (cu puține informații despre autor și cu cerințe filologice minime), în volumul „Folclor de pe Someș”. (Editura Napoca Star, Cluj, 2020).

Piesele din volumul amintit au fost culese din ținutul natal al lui Darius Pop, Măgura Ilvei, Maieru, Poiana Ilvei, Ilva Mare și Anieș. Balada „Pintea” este o prelucrare utilizată într-o lucrare muzicală dedicată lui Pintea Viteazul, rămasă în manuscris. Alte balade din manuscrisele culegătorului: Vinerea-târg la Borșa, Cântec de leagăn, La fântână la Turda.

Majoritatea pieselor sunt doine, de dor și jale: „Acolo-n jos, maică, la țară”, „Cât îi muntele de sus”, „Stămpără-mi, Doamne, doru”, de instrăinare: „Tânără m-am măritat”, „Tot am zis c-oi mere-n lume”, sau „Ardă-te focu, pământ!”, reproducă integral: „Ardă-te focu pământ / Și te bată Domnul Sfânt, / C-am semănat viorele / Și-o ieșit amar și jele, / Am semănat busuioc / Și-o ieșit pară de foc. / Vai, bă-

diță, puiule, / Semăna-ți-aș numele / Prin toate grădinile.” (p.12).

Sunt incluse și câteva strigături satirice („Ce te ții, lele, frumoasă / Ca și-o pară viermănoasă, / Pică-n tină, și sentină, / Și-mi iau alta din grădină” din „Cocoș negru cântă-n cruce”, pp. 6-7.), sau orații cu sugestii licențioase: „La găina” (p. 3.) etc.

Impresionante sunt și câteva blesteme crunte: „Ardă-te focu, pământ”, sau „Mult mă-ntreabă fir de iarbă”: („Nu-ți doresc, bade, păcat, / Numai un an să zaci în pat / Și să-ți treacă os prin os, / Carnea printre scânduri jos, / Să-ți aduci, bădiță, -aminte / Că-i blestem de oareunde. / Nu-i blestem de la măicuță / că-i blestem de la drăguță, / De la frunza de pe baltă / De la drăguța lăsată.” (p. 8.).

Șase balade populare demne de interesul folcloriștilor

Celelalte balade publicate, în număr de șase, sunt următoarele: Balada lui Pintea, Strigă Ana d-ardeleana, Vinerea-i târg la Borșa, Soacra și noră-sa, Soacra cea rea, Plânge, plânge Docica. Ele ilustrează teme frecvente în literatura populară, dar nuanțele și particularitățile dialectale ale zonei le fac demne de interes pentru cercetătorii folclorului ardelen. Una dintre ele este „Balada lui Pintea”. De amintit că Darius Pop a prelucrat textul unei balade populare din Maramureș, dedicată haiducului Pintea Viteazul, pentru lucrarea sa muzicală intitulată „Pintea Viteazul – baladă în stil popular”, nepublicată. Prezentă baladă, rămasă și ea în manuscris, este o variantă neprelucrată. Subiectul, schematic și foarte sumar, evocă trădarea și moartea viteazului. Ortacul Zmanea este trimis la Baia Mare „să ieie pită și sare”. Prins și plătit să-și trădeze căpetenia, el divulgă „moartea Pintii”: „Cu trei fire de secară / Pe sub dreapta subsuoară.” (p. 23.)

O baladă insolită: „Strigă Ana d-ardeleana”

Tânăra Ana dă de veste că ea nu se lasă cucerită de niciun flăcău. Un „fecior de-mpărat” însă, prin vicleșug și umor, îmbrăcând straie femeiești, reușește să fie primit în casa fetei năbădăioase.

Întrucât volumul amintit s-a tipărit în puține exemplare, reproducerea integrală a acestei balade poate fi oportună: „Strigă Ana d-ardeleana / Din vârșutul muntelui, / Din turnul Sibiului. / Ea din gură cuvânta: / - Nu-i om să mă celuiască! / Numai-un fecior de-mpărat. / Și din gură-o cuvântat: / De n-oi celui-o eu / Nu-mi ajute Dumnezeu / Că am haine de sabău / Să n-ajung să le-mbrac eu, / De n-oi celui-o eu. / El la Ana a plecat / Și din gur-a cuvântat: / - Slobozi-mă, Ană, -n casă / C-afară plouă de varsă, / C-am cămașă de fuior / Și mă plouă pe-n picior / Și am poale de bumbac / Și mă plouă după cap, / Că-s soră-ta din Banat, / Fugită de la bărbat, / Că m-o bătut bărbatu / Și eu am lăsat satu. / Ea din gur-o cuvântat: / - Graiu tău îi bărbătesc, / Portu de ce-i femeiesc? / El din gur-o cuvântat: / - Slobozi-mă, Ană, -n casă / C-afară plouă de varsă, / Că m-o bătut bărbatu / Și mi s-o schimbat graiu. / Ea în casă l-o lăsat. / - Hai, soră, de ti-i culca. / - Numai-n pat cu dumneata. / Când o fost la miez de noapte / Ei se drăgoastea de moarte.” (Loc. cit., p. 24.)

Prezentă culegere de folclor indică varietatea impresionantă a preocupărilor ilva-măgureanului Darius Pop, care a fost, timp de două decenii, un sătmărean dedicat spațiului adoptiv.

“A ierta este oarecum asociat cu a spune că este în regulă, că acceptăm răul făcut. Dar acest lucru nu este iertare. Iertarea înseamnă să te umpli cu iubire și să radiezi iubire în jurul tău și să refuzi să te agăți de veninul și ura care-au fost generate de comportamentul ce-a provocat rănille”

(Wayne Dyer)

Iertarea, între modelul religios și cel psihologic

Omul, ca ființă socială, a învățat din cele mai vechi timpuri cum să relaționeze cu semenii săi și, mai ales, cum să rămână angajat în relație cu aceștia pentru a-și satisface nevoia de apartenență. “Oamenii sunt animale sociale, iar problemele psihice presupun incapacitatea de a te înțelege cu alți oameni, de a te integra în plan social, de a aparține unui grup și în general de a te pune la unison cu alți oameni”, afirmă Bessel Van Der Kolk, în cartea sa “Corpul nu uită niciodată”.

Cele mai vechi sisteme care s-au preocupat de bunăstarea mentală a omului, înainte de orice temelie științifică, sunt sistemele religioase. Iar unul dintre modelele echilibrului relațional și implicit al liniștii sufletești ne-a fost oferit cu două milenii în urmă de creștinism, prin rugăciunea mântuitorului nostru Iisus Hristos: “Și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșelile noastre.” (Matei 6, 9-13)

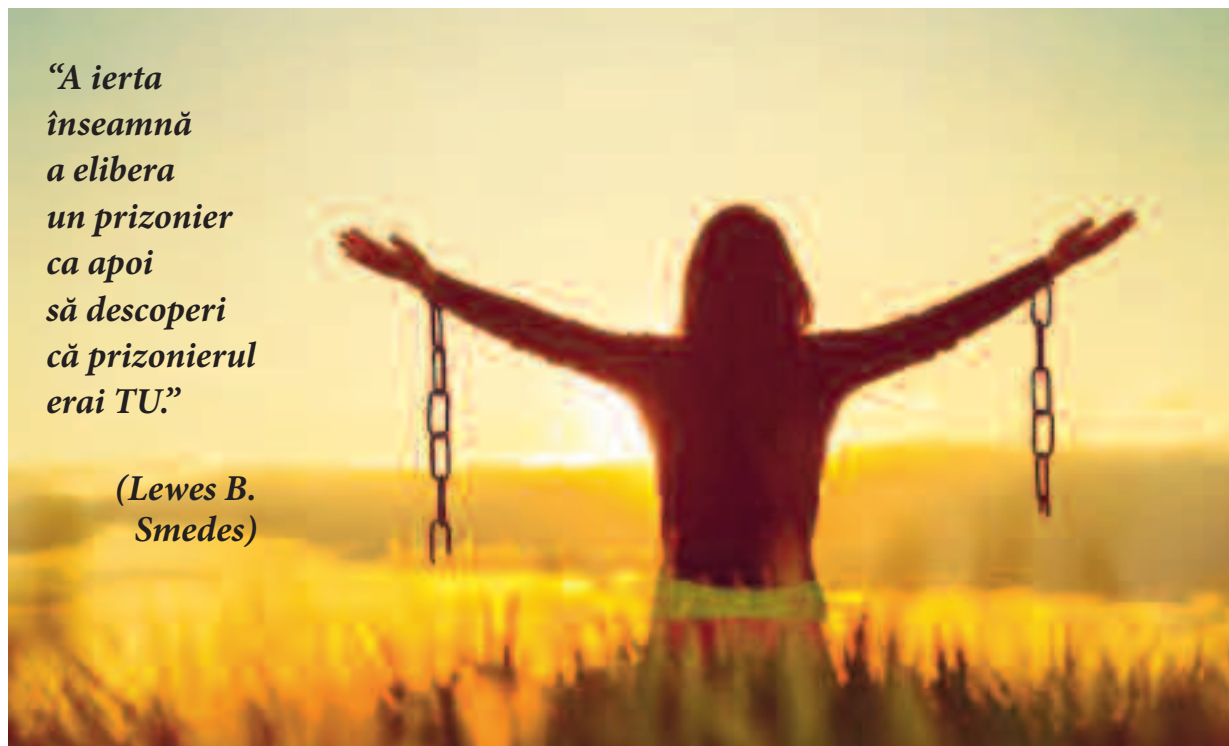
Iertarea ocupă un loc de seamă în cele mai mari sisteme religioase ale lumii

Sistemele religioase centrale promovează valori care încorporează iertarea și prescriu modele generale care o facilitează. Astfel, în iudaism, creștinism și islamism, relația dintre Dumnezeu și ființele umane este echivalentă cu relația dintre cel care iartă și cel care este iertat. Oamenii sunt ființe supuse greșelilor și au nevoie de iertare divină, în timp ce Dumnezeu este entitatea supremă capabilă să acorde o astfel de iertare (McCullough & Worthington). La rândul lor, aceste sisteme religioase prescriu un mod de viață în care oamenii se iartă reciproc pentru a trăi în pace cu ei înșiși precum și în pace cu Dumnezeu.

Iertarea nu pierde deloc din importanță nici în alte sisteme de credință, cum sunt budismul și hinduismul. Budismul consideră că resentimentele pot fi dizolvate prin toleranță și compasiune, iar suferința personală a celui

“A ierta înseamnă a elibera un prizonier ca apoi să descoperi că prizonierul erai TU.”

(Lewes B. Smedes)

ce greșeste prin comportamente și acțiuni empatică față de semenii (Rye et al.). Hinduismul accentuează iertarea, considerând-o virtutea prin care putem accede la desăvârșire și realizarea de sine. (Rye et al.)

Iertarea necondiționată contribuie la desăvârșirea ființei umane, după modelul divin

Creștinismul pune accentul cel mai puternic pe o formă specifică a iertării, iertarea necondiționată, îndemnându-ne să „*întoarcem celălalt obraz*”, indiferent dacă cel care greșeste aduce vreo reparație morală în relație (Peterson & Seligman). Astfel, creștinul accede prin iertarea aproapelui la propria lui mântuire, după modelul iertării divine. “*În rugăciunea Tatăl nostru iertarea omenescă pe care o înțelegem este legată în mod indisolubil de nădejdea și cererea noastră ca Dumnezeu să ne șteargă și nouă păcatele noastre (...); însă El nu ne poate ierta datorile dacă la rândul nostru noi refuzăm altora iertarea și de aceea nu o putem primi nici de la*

Dumnezeu.” (Von Balthasar)

Iudaismul, în schimb, valorizează iertarea, însă pune în lumină și contribuția celui care greșeste, pentru ca procesul iertării să își atingă scopul. (Borowitz & Schwartz). Islamismul promovează, asemănător creștinismului, iertarea necondiționată, dar nu o acclamă ca fiind o condiție indispensabilă a desăvârșirii. (Rye et al.)

Fără doar și poate, iertarea ocupă un loc fruntaș printre atributele persoanelor spirituale, dornice să se ghideze în viață după valori morale, însă felul în care operează efectiv acest concept în relațiile interumane a rămas mai puțin înțeles în practicile cu specific religios.

Din punct de vedere psihologic, iertarea este conceptualizată prin relaționarea cu alte constructe mai specifice

Acest proces al iertării care implică un switch emoțional de la senzația de împovărare la cea de eliberare poate prinde diverse nuanțe dacă tranzităm

de la sfera religioasă la cea științifică.

Cercetarea științifică asupra iertării a ieșit din obscuritate abia în primii ani ai secolului XXI, începând să arate o imagine mai clară a modului în care religia poate influența practica iertării. În ceea ce privește încercarea de a defini conceptul, cercetătorii au diferentiat, în primul rând iertarea de *grație, scuzare, negare și uitare*. În general, iertarea presupune “*reducerea răspunsurilor negative și producerea celor pozitive față de un eveniment, persoană sau grup*”. (Exline et al.)

Desigur că scuzele și reparațiile morale față de persoanele afectate de acțiunile mai mult sau mai puțin voluntare al noastre au rolul de a contribui la restabilirea unui climat securizant în relație. Dr. Harriet Lerner în cartea sa “*De ce nu vrem iertarea?*” consideră că greșeala asumată are putere vindecătoare pentru cel rănit: “*Îmi pare rău se numără printre cele mai vindecătoare cuvinte pe care le-am putea rosti. Când sunt parte a unei scuze sincere, ele reprezintă cel mai mare dar pe care i-l putem face persoanei pe care am ofensat-o. Scuza noastră îl poate*

elibera pe cel rănit de mânie, amărăciunea, durerea care-l usucă de viață.” Însă dacă punem exclusiv în mâinile partenerilor de relații vindecarea și liniștea noastră sufletească, avem mari șanse să rămânem blocați în așteptare, deoarece nu vom putea controla niciodată calitățile morale ale celor din jur. Puzzle-ul iertării rămâne incomplet fără a ne însuși propria putere și responsabilitate pentru vindecare.

Pe lângă echilibrul relațional, iertarea este totodată o izbândă personală

În literatura de specialitate găsim și o disociere între iertare și alte concepte conexe, cum ar fi *reconcilierea*, pe care simțul comun le-ar putea echivala cu ușurință. Însă reconcilierea, care presupune “*restabilirea încrederii într-o relație interpersonală prin comportamente reciproce de încredere*” (Worthington), nu este o condiție sine-qua-non pentru iertare. Astfel, iertarea poate avea loc și în absența relației sau persoanelor care au comis o fărâdele (de exemplu, iertarea cuiva care este în închisoare sau decedat, sau a unui fost partener abuziv).

Iertarea devine astfel și un proces intrapersonal, în care putem alege în mod conștient să ne întoarcem atenția înspre propriile răni și să ne îmbrățișăm curajos vulnerabilitatea. Făcând loc trecutului și experiențelor mai puțin confortabile din viața noastră, nu facem decât să ne oferim darul unei vieți libere și încărcată de sens.

Iertarea înțeleasă în multitudinea aspectelor sale este, fără doar și poate, o virtute care, odată cultivată în conștiința umană, asigură sănătatea trupului și mai cu seamă cea a sufletului. “*Curajul de a cere iertare, precum și înțelepciunea și claritatea de a face asta cu chibzuială și pricepere se află chiar la baza relațiilor de leadership, de cuplu, de parenting și de prietenie; în plus, fundamentează și integritatea personală, precum și ceea ce noi numim iubire. Este greu de imaginat că există ceva mai important de atât*”. (Harriet Lerner)

Ioana Zaharia

Validarea, mai eficientă în relații decât comunicarea

Numeroase cercetări în domeniul relațiilor pun accent pe eficiența comunicării între cei doi parteneri. O comunicare reușită implică comportamente explicite din sfera limbajului verbal, cum ar fi încurajarea partenerului, aprecierea lui pentru calitățile deosebite manifestate în relație precum și declarațiile de iubire.

Astfel de comportamente declarative, consideră dr. Gary Chapman, reprezintă unul din cele 5 limbaje de iubire care pot prezice succesul și satisfacția în relațiile de cuplu. Acest mod de a ne dovedi iubirea prin declarații

apreciative este adesea confundat cu validarea.

Validarea creează spațiul de siguranță în relații

Spre deosebire de afirmații, validarea nu presupune ca o persoană să fie acord cu cealaltă. Mai degrabă, a valida pe cineva înseamnă a-i recunoaște și accepta sentimentele / gândurile / convingerile / etc. Linehan remarcă faptul că validarea implică exprimarea înțelegerii, legitimității și acceptării experienței altcuiva. Validarea nu încearcă să modifice experiența unei persoane, ci mai degrabă o ac-

ceptă așa cum este (Shenk, & Fruzzetti). Un răspuns de genul „Și eu măș simți supărat dacă aș fi în situația asta” este mult mai eficient în crearea unei conexiuni cu interlocutorul decât „Nu înțeleg de ce te simți așa”

Este important să ne dăm seama că nu toate discuțiile vor ajunge la un consens de comun acord, cu toate acestea, în interesul unei comunicări deschise și oneste, ambii parteneri ar trebui să își poată exprima opiniile. Căutându-și doar dreptatea în defavoarea validării și acceptării diversității de opinii, partenerii nu ajung decât la acumulare de frustrări ce în final vor escalada în certuri și conflicte prelun-

O abordare de tipul „înțeleg că vrei să petrecem mai mult timp împreună”, fără a fi urmată de justificări și contraargumente, are rolul de a liniști creierul emoțional, creând un spațiu de siguranță pentru conectare.

A ne simți văzuți și auziți este una dintre nevoile umane de bază care asigură creșterea și dezvoltarea noastră. Mai mult decât atât, creând acest spațiu de siguranță în sânul relației, partenerii nu doar că au șansa de a se conecta și suține reciproc, dar mai ales au șansa de a vindeca cele mai profunde răni care au creat anumite blocaje emoționale.

Ioana Zaharia

Maria Nemeș: Nicăieri în lume nu-i ca aici, în Maramureș! Dumnezeu ne-a miruit că ne-a așezat aici. Sunt tare mândră și bucuroasă că m-am născut în Maramureș.

INTERVIU

Maramureșenii Maria și Mihai Nemeș, iubiți în toată țara de cei ce îndrăgesc cântecul popular românesc

Ne cunoaștem din priviri, ne completăm în fața publicului, facem repetiții alături de colegii care sunt de 15 ani cu noi

Fiecare apariție a lor în fața publicului atrage aplauze. Hotărâți, convingători, cu drag de oameni, soții Nemeș din Maramureș sunt iubiți în toată țara, și dincolo de granița ei, de cei ce îndrăgesc cântecul popular românesc.

De o modestie rară, oameni prietenoși, Maria și Mihai Nemeș își pun sufletul pe tavă în fața celor ce-i ascultă. Pentru că de obicei femeile-s vorbărețe foc, am luat și noi legătura cu Maria, și-am provocat-o la un interviu în *Informația de Duminică*. A acceptat din prima să stea de vorbă cu noi deși, în această perioadă, e mult de lucru în gospodărie. La Văleni, comuna Călinești, Maramureș, tocmai ce s-a fiert pălînca. "Un butoi de 1.000 de litri de prune albe am fiert zilele trecute, muncim, muncim", ne spune Maria Nemeș.

Întrerupem nițel munca și o invităm pe Maria Nemeș la o pauză, la o poveste, pe care v-o redăm în rândurile de mai jos:

- Maria, iubitorii muzicii populare îți sunt recunoscători pentru realizările tale profesionale, dar înainte de a ajunge la acestea, la repertoriu, la zona ce o reprezintă cu atâta patos, te invit să ne spui cum te-ai descrie tu, cine e OMUL Maria Nemeș?

- E o vorbă care zice: nu te lăuda, că nu te-a crede nime, dar nici nu te ocări că te-or crede toți. Eu sunt un om foarte pozitiv, absolut mereu văd partea plină a paharului. Sunt muncitoare și când fac un lucru, apoi îl fac! Mă consider o persoană bună la suflet, știți cum se spune: ești prost de bun! Da, e drept că asta mi-a adus de multe ori și dezamăgiri, dar cum spuneam, fiind pozitivă, am trecut peste toate. Am încredere în mine și cred că asta este cel mai important pentru că atunci când crezi în soartă, crezi în destin, oricine orice ar face, drumul tău e scris și mergi pe el până la capăt.

- Când ai făcut primii pași pe cărarea cântecului popular românesc?

- Cu mare drag îmi amintesc de acele vremuri, mărturisesc. Știți voi, coconii-n Maramureș prima dată cântă, apoi vorbesc. Așa și eu, prima dată am horit, apoi am grăit. Cânt dintotdeauna, așa mă știe lumea-n sat. Prima dată am cântat pe scenă la grădinița din Văleni. Putem spune că acolo mi-am început cariera. Îmi aduc cu drag aminte de acele vremuri. Au urmat anii de școală și la 14 ani, când am terminat clasa a opta, am mers la Școala Populară de Artă din Sighetu Marmației. Instituția de învățământ a avut un rol deosebit în șlefuirea talentului meu nativ pentru că știm prea bine că un talent neșlefuit nu ajunge să strălucească. Am avut parte de cadre didactice bune care au văzut în mine ceva aparte, care au știut că acesta este drumul meu. Un rol important în acei ani l-au avut concursurile de profil la care am participat, în calitate de concurentă, și de la care m-am întors cu premii, uneori cu premiul I, alteori cu premiul al doilea, premiul special. Toate, respectiv fiecare în parte, au fost un imbold în a merge înainte și a reprezenta cu succes cel mai frumos loc de pe acest pământ, Maramureșul istoric.

- Ajungem la debutul tău pe scena cântecului popular, un moment care nu se uită niciodată.

Soții Nemeș au 17 ani de căsnicie și un suflet pe care îl iubesc și îl adoră, Mihaela

- Cel mai important pas, debutul meu, a fost în anul 2000. Eram la vremea aceea cea mai tânără concurentă la "Moștenitorii", în cadrul *Tezaurului folcloric*, emisiune realizată de regretata Mărioara Murărescu. Tremurau zădile pe mine de emoții. Eram 116 concurenți din toată țara și îmi aduc aminte că am cântat trei melodii, toate despre mamă: "Măieran de pă poiană, doru-mi-i de tine, mamă", a doua era "Care mamă prunci nu are" și a treia "Mamă, dragoste curată". M-am pregătit înainte de acest important eveniment din viața mea și îi

sunt recunoscătoare profesoarei mele Anuța Tudorovici de la Școala de Arte Sighetu Marmației care mi-a șlefuit talentul. Îmi aduc aminte că în momentul în care mi-am auzit numele, premiul întâi, nu am mai știut nimic de bucurie, mi-a trebuit ceva timp să realizez că da, eu am câștigat, și să mă bucur. Au fost momente minunate și ce a urmat a fost la fel. Toți mă cunoșteau pe stradă după apariția mea la *Tezaur folcloric*. Și acum parcă o aud pe doamna Mărioara Murărescu cum îmi spunea la prima noastră întâlnire că am o voce puternică, crista-

lină, sunt frumușică și mi-am ales foarte bine costumul popular și am toate șansele să rămân pe acest drum frumos al cântecului popular românesc dacă mă pregătesc în continuare. Se întâmplă în urmă cu 20 de ani... Desigur, după câștigarea concursului "Moștenitorii" am fost de multe ori invitată în anii ce au urmat la *Tezaur folcloric*.

- Maria, cum ai descrie zona pe care o reprezintă?

- Nicăieri în lume nu-i ca aici, în Maramureș! Dumnezeu ne-a miruit că ne-

a așezat aici. Sunt tare mândră și bucuroasă că m-am născut în Maramureș.

- Cum se păstrează, pe meleagurile tale, obiceiurile și tradițiile?

- Suntem păstrători de obiceiuri și tradiții. Desigur, mulți maramureșeni din tot județul, oameni muncitori, au luat drumul străinătății de zeci de ani încoace. Au venit din Occident și au construit, au modernizat, dar în ultimii ani am început să revenim iată și la porțile noastre de lemn. Am revenit și la purtarea costumului popular, chiar dacă nu sută la sută autentic, dar vedeți, în Maramureș, la sărbătorile populare și turiștii se-mbracă în costum popular, nu domnește. În casele noastre femeile cos, își fac chiar ele costumele populare, mai ales în vreme de iarnă, când oricum stăm în casă mai mult. Nici eu nu mă pot vedea pe mine mergând la biserică în costum de gală. Suntem țărani, lăsând totul deoparte, suntem oameni simpli, modești. Purtăm cu toții cu mândrie costumul popular românesc. Și când spun asta mă refer și la familia mea: Mihai, Mihaela, fetița noastră.

- Aveți cu siguranță o colecție bogată de costume populare...

- Am zeci de costume de scenă, peste 400 de baticuri, peste 50 de somne și foarte multe zădii făcute de mine, la război. Iubesc costumul popular, îmi dă putere, curaj, îl port cu mândrie.

- Nu te-ai abătut niciodată de la rădăcini, iar aici mă refer la repertoriul vostru, al soților Maria și Mihai Nemeș.

- Da, nu ne abatem de la rădăcini. Soțul meu este cel mai mare critic, cum aude melodia zice ce iz are, de altă zonă, iz comercial, e atent la dicție, la tot. Cântăm Maramureșul istoric și rămânem pe drumul pe care am pornit împreună acum 20 de ani, aici referindu-mă la 20 de ani de cântec împreună. Avem 17 ani de căsnicie și un suflet pe care îl iubim și îl adorăm, Mihaela. Ne cunoaștem din priviri, ne completăm în fața publicului, facem repetiții mereu, alături de colegii instrumentiști, băieții care și ei sunt de 15 ani cu noi.

- Care crezi că sunt ingredientele necesare succesului dacă e să privești cuplul de scenă Maria și Mihai Nemeș?

- Talent șlefuit, în primul rând, multă muncă și pregătire în spate, seriozitate și comunicare cu publicul. Eu, personal, vibrez în fața publicului meu care trăiește fiecare melodie ce o cânt. Și la toate acestea, se adaugă imaginea care mereu trebuie să fie impecabilă. Suntem tot timpul asortați, eu și Mihai, îmbrăcați în costumele noastre populare. Nemaivorbind despre repertoriul nostru, pe care l-am creat cu multă dragoste. Sunt melodii care ne aparțin atât ca versuri, cât și ca linie melodică, toate reprezentative și cărora le-am dat naștere astfel încât să nu se abată de la cărarea pe care am pornit și pe care o considerăm drumul nostru în viață. Pentru toate, îi mulțumim Bunului Dumnezeu pentru că El e singurul care ne poate ajuta să facem lucruri bune.

În loc de încheiere, le spunem cititorilor noștri că în curând, și sperăm cât de iute, ajungem și noi, cu camerele de filmat, acasă la soții Maria și Mihai Nemeș pentru emisiunea "Zona folcloric" difuzată în fiecare duminică, de la ora 14, la *Informația TV*.

A consemnat Ioana Vladimirescu

Stilul de viață și imunitatea (II)

(Continuare din numărul anterior)

Igiena personală este importantă ca modalitate de întărire a organismului. Pielea este bine să fie spălată cu săpun pur, obținut din surse vegetale, iar produsele de îngrijire a corpului cu substanțe chimice este bine să fie reduse la minim sau scoase din utilizare.

Multe cosmetice, detergenți, săpunuri și deodorante produc daune bacteriilor care se găsesc în mod normal la nivelul pielii. După spălarea cu săpun, pielea are nevoie de circa 4 ore și de un aport de vitamina C pentru a-și reface "mantia acidă" sau protecția de suprafață. Cosmeticele din comerț ar putea fi înlocuite cu produse naturale, disponibile în magazinele naturiste. De exemplu, pe post de demachiant se poate folosi uleiul de susan sau arahide, ca mască facială pot fi folosiți fulgii de ovăz sau argilă, pe post de astringent poate fi folosit suc de lămâie sau oțetul de mere diluat cu apă, iar pentru o baie de aburi se pot folosi diverse plante. Așadar, toate produsele folosite pe pielea noastră ar trebui să fie cât mai naturale posibile.

Hainele și accesoriile pe care le purtăm zilnic sunt foarte importante

Îmbrăcămintea și accesoriile sunt importante în zilele noastre. Hainele sintetice confecționate din nailon, poliester și acril, împiedică circulația fluxului de energie prin organism. De aceea, este indicată utilizarea în contact direct cu pielea a unor materiale mai naturale precum bumbacul (mai ales pentru lenjeria intimă, ciorapi și maeiuri), inul, mătasea sau lână. De asemenea, prosoapele, cearceafurile, păturile și covoarele sintetice este bine să fie înlocuite cu unele naturale. Accesoriile metalice, precum inelele, brățările, colierele și alte bijuterii este bine să fie în cantitate mică, pentru că purtarea lor directă pe piele determină blocarea unor meridiane energetice.

Plantele verzi îmbrospătează aerul din locuință

Mobila de lemn din casă creează o atmosferă mai sănătoasă. Toate materialele decorative ale casei, de la draperii, la perne și vopselele de pe pereți este bine să fie realizate din materiale cat mai puțin toxice. Este util, ca treptat, să vă creați în casele în care locuiți

o atmosferă cât mai sănătoasă cu puțință. Toate aceste elemente, precum îmbrăcămintea (pielea este poarta cea mai mare de intrare în organism), accesoriile și suma tuturor obiectelor ambientale din imediata noastră proximitate, acasă și la locul de muncă au impact asupra imunității noastre, chiar dacă nu suntem conștienți de aceasta.

Circulația aerului în locuință este esențială pentru bună sănătate a locatarilor săi. Ferestrele mari, care să lase

lumina soarelui înăuntru sunt binevenite. Plantele verzi ținute în casă stimulează îmbrospătarea aerului, fiind complementare cu ființa umană. În timp ce omul inspiră oxigen și expiră dioxid de carbon, plantele preiau acest dioxid de carbon și furnizează oxigen. Există un studiu științific făcut pe 19 dintre cele mai obișnuite plante de casă, inclusiv gerbere, crizantema, bambusul care evidențiază cu certitudine creșterea conținutului de oxigen al aerului din casa cu plante decorative, precum și eliminarea de către acestea a chimicalelor dăunătoare din aer, precum benzenul, formaldeina și tricloretilena. Plantele verzi protejează și împotriva radonului, un gaz care apare în mod natural din pământ, apele de suprafață, din granit și alte materiale de construcție, care se poate acumula în încăperile locuinței și se asociază cu un risc crescut de cancer de plămâni (boală în care imunitatea este foarte scăzută).

Ce legătură există între imunitate și aerul din locuință?

Aerisiți în permanență, chiar și iarna este o idee bună ca, din când în când să deschideți geamurile, pentru a permite aerului proaspăt să circule. În anotimpul rece nu trebuie să fie prea cald în casă (zona de confort termic pentru organismul uman este între 18 - 21 °C). O temperatură ușor mai scăzută în interior va ajuta corpul să se adapteze mai bine vremii rece de afară. Vara, încercați să folosiți un ventilator, mai degrabă decât aerul condiționat. Lăsați termostatul din interiorul corpului să ia locul celui de pe perete.

Care este legătura dintre aerul din locuință și imunitate? Cercetări recente medicale au demonstrat că plămânii noștri fac parte din apărarea organismului față de agresori din exterior (aparatură respirator este o altă poartă de intrare în organism, alături de celelalte două: aparatul digestiv și pielea),

astfel încât, calitatea aerului ambiental contribuie la menținerea unei bune imunități a organismului uman.

Gândirea pozitivă și reflecțiile zilnice sunt esențiale pentru menținerea echilibrului interior și pentru păstrarea unei percepții pozitive asupra mediului înconjurător.

Reamintiți-vă să apreciați natura, în orice fel doriți: făcând o plimbare în pădure sau pictând un copac, o floare sau scriind o poezie sau doar stând afară pe terasa casei. O mică perioadă de timp, încercați să lăsați grijile deoparte, contemplați natura și încercați să nu uitați că sunteți o parte din ea. Simetria formelor din natură, perfecțiunea armoniei exterioare nu se regăsește de multe ori în casa în care locuiți. Forma paralelipipedică a locuințelor noastre este artificială, în natură nu veți găsi colțuri, muchii sau linii drepte. Dacă priviți formele frunzelor, ale copacilor, ale florilor, veți găsi spirale, cercuri și linii asemănătoare undelor, adică o permanentă curgere a energiei. Omul își construiește în permanență blocaje energetice, în casa lui, în jurul lui și în el însuși. Reapropierea de natură îl ajută să intre în fluxul ei, în energia ei.

Mulțumiți familiei pe care o aveți, bunicilor și părinților că au făcut tot posibilul să ajungeți aici, unde sunteți acum. Mulțumiți partenerilor de viață și copiilor, care vă sunt alături în toate schimbările pozitive pe care le faceți în viața dumneavoastră. Mulțumiți pentru tot ceea ce primiți, pentru mâncarea de pe masă, pentru serviciul avut, pentru lucrurile deținute (casa, mașina, etc.) Și pentru experiențele de viață.

Împărtașiți binele și iubirea cu cei din jur și înmulțiți starea de recunoștință de câte ori aveți ocazia. Așa vă păstrați percepția pozitivă și sistemul imunitar în cea mai bună stare.

Dr. Liana Strîmb,
cabinet Piața Libertății nr. 18,
telefon 0723859619

Remedii naturale pentru susținerea sănătății ochilor

Stilul modern de viață presupune, pentru tot mai mulți dintre noi, expunerea aproape constantă la surse artificiale de lumină, în detrimentul luminii naturale, și privitul, uneori fără pauze, în ecrane de calculator, televizor, tablete sau telefon.

În timp, acest comportament poate avea un impact nefavorabil asupra sănătății ochilor.

Este dovedit științific că atunci când ne concentrăm atenția asupra cititului sau a ecranelor luminoase, avem tendința de a clipi mai rar, fapt ce afectează gradul de hidratare al ochilor.

În plus, deoarece păstrăm o distanță relativ constantă față de respectivele ecrane, ochii își modifică foarte puțin focalizarea. Acest lucru poate duce la suprasolicitarea unor grupe de mușchi și subutilizarea altora, generând o senzație de „ochi oboșiți” și probleme de focalizare.

De asemenea, sub influența factorilor dăunători precum cei amintiți mai sus (alimentație dezechilibrată, hidratare insuficientă, sedentarism, stres, lipsa odihnei,

neprotejarea vederii față de acțiunea razelor luminoase ș.a.), ochii ajung să fie și ei afectați de statusul inflamator din organism, cu efecte serioase asupra sănătății lor.

Astfel, pentru a ne proteja corect vederea, putem face apel la soluții naturale bazate pe plante cu o acțiune calmantă, antiseptică, emolientă, antiinflamatoare, antioxidantă și trofică la nivel ocular.

Astfel, utilizarea externă, cât și internă a produselor pe bază de plante precum Silurul sau Crăițele pot crește circulația sangvină în zona oculară și o pot proteja față de acțiunea radicalilor liberi și față de unii factori externi nocivi.

Astfel, prin sinergia compușilor activi din extractele naturale din cele 10 plante medicinale, produsul ajută la menținerea sănătății ochilor, protejându-i față de infecții și factori de stres de natură exogenă sau endogenă, prin acțiunea sa antiseptică, antioxidantă și antiinflamatoare.

În plus, compușii activi (de ex.: principii amare, polizaharide, saponozide triterpenice, α- și β-smirina, carotenoide - lycopina, α și

β-caroten, luteina, neolicopina A, xantofila, flavoxantina, crizantemaxantina, rubixantina, taraxantina; glicozizi flavonici - izoquercitrina, mirtilină, neomirtilină, narcizina, neohesperiozida, rutozid și gumirezine, mucilagii, acid malic, esteri colesteroici ai acizilor - lauric, miristic, palmitic, margaric, flavonoide - luteolină, quercetină, iridoide - aucubină, acizi organici, aucubozidă, arbutină, ericolină, vaccinină, mucilagii, uleiuri volatile, vitamine - vitamina A, B, C și săruri minerale) din capsule oftalmice contribuie și la protejarea ficatului, a inimii, la normalizarea glicemiei și la modularea răspunsului imun.

Pe scurt, printre virtuțile Capsulelor Oftalmic se numără acțiunea:

- calmantă la nivel ocular,
- antiinflamatoare,
- antioxidantă,
- capilaroprotectoare,
- venoprotectoare,
- antiseptică,
- hipoglicemiantă,
- cardi tonică,
- stomahică,
- imunomodulatoare.

Produsele se găsesc la cele două magazine
Hypericum din municipiul Satu Mare:

Drumul Careiului, nr. 4-5 / Tel: 0261.740 121
Str. Ștefan cel Mare, nr. 7 / Tel: 0261.716 450

Producător: HYPERICUM IMPEX S.R.L.

Sediul: Baia Sprie, str. Gutinului, nr. 3A, Maramureș, România
Tel/fax: 0262.271.338 ; 0262.372.695 Tel. comenzi: 0262.263 048

E-mail:

office@hypericum-plant.ro sau hypericumimpex@yahoo.com

Pentru mai multe informații cu privire la produsele noastre și pentru oferte
vă rugăm să accesați site-ul: www.hypericum-plant.ro

Atunci când ne exprimăm recunoștința, nu trebuie să uităm faptul că cea mai înaltă apreciere nu este în rostirea cuvintelor, ci prin trăirea lor. - John F. Kennedy

Care este adevărul despre blestemul familiei Kennedy?

Să fie vorba despre ghinion sau despre un adevărat blestem? Aceasta este întrebarea care vine în mințile tuturor atunci când se pomenește despre familia Kennedy. Chiar și cărți au fost scrise despre felul dramatic în care au sfârșit membrii acestei familii.

Toate zvonurile, dar și cuvintele scrise au convins lumea că deasupra familiei Kennedy s-a coborât un adevărat blestem. Însă, cel mai recent deces nu are la bază nimic dramatic. Jean Kennedy Smith a încetat din viață în vara anului 2020, cauzele fiind o moarte naturală. Nu a fost vorba despre sinucidere sau vreun complot. Sora mai mică a lui JFK ajunse la venerabila vârstă de 92 de ani și a murit în casa ei din Manhattan, pe data de 17 iunie. De notat este faptul Jean a fost prima femeie, din generația ei, care a avut un job în politică. Spre deosebire de ea, surorile și cumnatele ei doar s-au implicat în campaniile politice ale soților săi.

Destinul familiei Kennedy a revenit în atenția opiniei publice în primăvara acestui an

Privind înapoi cu două luni, în aprilie 2020, a fost adus în atenție destinul sumbru al acestui clan atât de celebru. Trupul lui Maeve a fost descoperit pe data de 6 aprilie iar pe 9 aprilie este găsit în trupul neînsuflit al fiului ei, Gideon, în vârstă de doar 8 ani. Moartea celor doi a survenit în urma unui accident de canoe. La momentul respectiv, soțul lui Maeve, David McKean a declarat: "Se jucau afară, iar unul dintre ei a lovit mingea, care a ajuns în apă. Atunci s-au urcat în canoe doar pentru a recupera din apă mingea, care a fost dusă de curent. Au fost luați și ei de curentii puternici și nu au mai putut vâsli spre mal".

Fie că este vorba despre un blestem sau nu, autorul James Petterson a încercat să găsească o explicație la acest mister în cartea sa, pe care Netflix dorește să o ecranizeze. Petterson susține că familia Kennedy este mai interesantă chiar și decât Regina Elisabeta iar oamenii ar trebui să știe mai multe despre istoria acestei familii, precum și despre impactul pe care l-au avut asupra politicii. Autorul este de părere că, într-adevăr, este vorba despre un blestem, care ar fi început fie cu Rosemary Kennedy, sora lui JFK și al treilea copil al cuplului Joseph P. Kennedy Senior și Rose Fitzgerald, care trăda semne de retard mintal încă din copilărie.

Când Rosemary a împlinit vârsta de 23 de ani, părinții au supus-o unei lobotomii, care a avut rezultate nefavorabile, ceea ce a condamnat-o la o viață în spital, ea pierzându-și viața în 2005. Fratele ei, Joseph Kennedy, a murit în august 1944, la doar 29 de ani, într-un accident de avion deasupra Canalului Mânecii. La 28 de ani, Kathleen, fiica lui, moare într-un accident asemănător cu al tatălui ei. În al treilea incident aviatic au fost implicați, victime au fost nepotul lui Joseph Kennedy Senior, JFK Junior (fiul președintelui JFK), și soția lui, în 1999. Cea mai cunoscută dramă care a marcat clanul Kennedy a fost uciderea președintelui Americii, JFK, urmată fiind, la scurt timp de uciderea fratelui său, Robert.

Iar dramele pot continua. Unul dintre fiii lui Robert, David, marcat fiind de pierderea tatălui său, apelează la droguri, grăbindu-și astfel sfârșitul. David a murit la vârsta de 28 de ani, în urma unei supradoze de cocaină, într-un hotel din Florida, în anul 1984. În 2019, Soirose

Copiii lui Joseph și Rose Elizabeth Kennedy

Kennedy Hill, o nepoată a lui Robert Kennedy, a murit și ea din cauza unei supradoze. Acest lucru a demonstrat, încă odată, faptul că timpul nu poate pune punct unui destin tragic.

Joe Kennedy Senior, tatăl lui JFK, a pus presiune mare pe membrii familiei, cerându-le să fie cei mai buni

Așadar, care este adevărul? Există o explicație pentru cei care cred în acest blestem care s-a abătut asupra acestei familii.

"Un mod de a privi lucrurile este că Joe Kennedy Senior, tatăl lui JFK, este cel care a inițiat fără intenție un blestem, asuprindu-i pe toți cu dorința de succes, funcții, avere. El le-a cerut tuturor să fie cei mai buni, punând pe familie o presiune fantastică. Trebuia să tragi, tragi, tragi. Și să-ți asumi orice fel de riscuri. El își incuraja mereu copiii să-și asume orice risc. Du-te și cățără-te în copacul ăla până în vârf. Dacă o să cazi și o să-ți rupi mâna, te vei urca din nou în el până vei reuși. Asta le spunea. Și, din obsesia aceasta pentru succes, nu i-a făcut deloc prevăzător. Din contră", spune Patterson.

Privind prin ochii autorului, descoperim detalii interesante. JFK nu a fost pregătit pentru o carieră în politică. "Favoritul" familiei, așa cum era numit de către Senior, a fost Joseph. Acesta a avut menirea de a intra în politică și de a ocupa cea mai înaltă funcție în stat.

Planurile familiei au fost date peste cap când Joseph este implicat într-un accident aviatic iar presiunea și atenția Seniorului au fost îndreptate către John. Obsesia perfecțiunii este cea mai clar expusă asupra lui Rosemary, care a venit pe lume în condiții grele, în 1918, când a izbucnit gripa spaniolă.

Doctorii erau suprasolicitați iar când Rose a intrat în travaliu, obstetricianul a întârziat iar o asistentă i-a oferit mamei cel mai greșit sfat, să-și țină picioarele strânse, lipsind copilul de oxigen. Aceste condiții au afectat-o mai târziu pe Rosemary, a avut o dezvoltare mai lentă, ceea ce i-a rușinat pe perfecționiștii Kennedy. Când au aflat despre lobotomie, Kennedy Senior nu a așteptat. El considera că fiica lui trebuia să fie perfectă, dar rezultatul nefERICIT a condamnat-o pe Rosemary la o viață în spitalele de psihitarie.

Bunicul lui Joseph Senior a fugit din Irlanda în America pentru a scăpa de foamete

Alți autori susțin că "blestemul" a pornit de la bunicul lui Joseph Senior, care a fugit din Irlanda natală pentru a scăpa de foamete, sperând la izbăvire în America, dar a călătorit în așa-zisele "navele sicriu", ambarcațiuni pline cu

Familia Kennedy în Hyannis Port, Massachusetts, anul 1931

John F. Kennedy, ultima fotografie cu el în viață

emigranți săraci, care aduceau cu ei și numeroase boli.

Patrick Joseph Kennedy avea 27 de ani la sosirea lui în Boston iar la 35 de ani moare de holeră. Misticii sunt de părere că străbunul Kennedy ar fi venit pe tărâm american, purtat fiind de aripile morții, care și-ar fi pus amprenta și pe urmașii acestuia. Mai mult, Patterson susține că bărbații Kennedy, care nu prea cunoșteau conceptul de "fidelitate" a condus la amplificarea acestui destin tragic.

Acești bărbați voiau să fie căsătoriți, dar și liberi. Autorul vine cu ideea copiilor născuți în lipsă de iubire, care a sporit încărcătura dramatică a familiei. Înainte de a intra în politică Joe Senior, tatăl lui JFK, a condus un studio de film

la Hollywood, acolo unde și-a manifestat apetitul pentru femei, seducând actrițele cu forța, din poziția de putere. Joe Senior și-a mai manifestat obsesia pentru putere și perfecțiune atunci când fiul său a candidat pentru fotoliul de la Casa Albă. Potrivit unor teorii ale conspirației, Seniorul a colaborat cu mafia din Chicago pentru a crește numărul de voturi pentru fiul său, folosind metode precum trecerea morților pe listele de votanți.

Într-un final, Seniorul a fost achitat pentru aceste păcate. Și-a găsit sfârșitul într-un scaun cu rotile, de unde a asistat neputincios la asasinarea celor doi fii ai săi, JFK și Robert Kennedy, acestea fiind, de departe, cea mai mare pedeapsă pentru orice părinte.

Jackie Kennedy, o femeie puternică

Jacqueline Kennedy a rămas în istoria Statelor Unite ale Americii drept una cele mai iubite Prime Doamne, asta în ciuda tuturor greutăților pe care le-a întâmpinat. A captivat întreaga lume cu inteligența, frumusețea și grația ei. Profund devotată familiei și țării sale, s-a dedicat creșterii copiilor ei, dar și transformării lumii într-un loc mai bun prin artă, literatură și respect față de istorie și serviciul public.

Jacqueline Lee Bouvier s-a născut pe 28 iulie 1929 în Southampton, New York, în familia unui broker bogat cu descendență franceză și a soției sale, figură cunoscută în lumea mondenă a Coastei de Est. Prima slujbă a avut-o în 1951, când s-a angajat la Washington Times-Herald. Trebuia să se plimbe prin oraș și să facă fotografiile oamenilor pe care îi întâlnea pe stradă, cărora le puneia și câteva întrebări despre chestiunile importante ale zilei. Portretele și aceste mini-interviuri erau publicate zilnic în ziar. În această perioadă, Jacqueline l-a cunoscut la o petrecere pe John F. Kennedy, membru al Congresului și viitor senator de Massachusetts iar pe 12 septembrie 1953 s-au căsătorit.

JFK a devenit președinte pe 20 ianuarie 1961, moment în care doamna Kennedy hotărăște să transforme Casa Albă într-un adevărat cămin pentru familia ei. Cuplul Kennedy, cel mai tânăr cuplu prezidențial din istoria Statelor Unite, a adus un suflu nou, tineresc, în politica americană. Pe 7 august 1963, Jackie Kennedy a dat naștere celui de-al treilea copil, Patrick. Bebelușul era însă bolnav și a murit două zile mai târziu. La scurt timp după, o altă tragedie și-a făcut apariția în viața Primei Doamne: pe 22 noiembrie 1963, în timpul unei călătorii oficiale în Dallas, președintele a fost împușcat și a murit. Jacqueline Kennedy a devenit văduvă la vârsta de 34 de ani.

La scurt timp după moartea soțului ei, doamna Kennedy a început să lucreze pentru înființarea Bibliotecii Prezidențiale John F. Kennedy, precum și a unui Muzeu și memorial în amintirea acestuia.

În 1968, Jacqueline Kennedy s-a căsătorit cu afaceristul grec Aristotle Onassis, unul dintre cei mai bogați oameni ai vremii. Acesta a murit în 1975, iar Jackie a devenit văduvă a doua oară. În luna mai, 1994, Prima Doamnă a Americii, este înmormântată alături de primul ei soț în Cimitrul Național Arlington.

Nepotul lui JFK, ultima speranță politică?

Să fie John Bouvier Kennedy Schlossberg ultima "carte" pe care dinastia Kennedy o mai poate juca? Absolvent Yale în anul 2015, John și-a urmat mama în Tokyo, unde a fost muncit pentru Departamentul de Stat al SUA iar popularitatea tânărului a crescut odată ce s-a întors în State, în 2016. Nu folosește rețelele sociale decât pentru mesaje politice, încurajând oamenii să lupte pentru nevoile lor, îndemnând la egalitate de șanse, să fie patrioți și să fie mândri pentru că sunt americani, mesaje pentru care a militat și regretatul său bunic, cel de-al 35-lea președinte american.

Liza Minelli, o viață plină de provocări

Liza Minelli este showbiz royalty, cum spun americanii, fiind faimoasă de când încă nici nu se născuse. Tatăl ei a fost nimeni altul decât regizorul de succes Vincente Minelli, în timp ce mama ei a fost superstarul hollywoodian Judy Garland. O viață trăită în lumina reflectoarelor, celebritatea punând o presiune adesea insuportabilă asupra artistei...

Liza a venit pe lume pe 12 martie 1946 și a devenit celebră în 1972, când a câștigat Oscarul cu filmul Cabaret, având apoi o carieră de primă mână la Hollywood. La 19 ani, a câștigat premiul Tony, pentru prima ei producție de pe Broadway, Flora, The Red Menace, după care a mai obținut încă două astfel de premii. La numai 26 de ani, a devenit laureata Oscarului, cu Cabaret (1976), statueta fiind apoi urmată de două Globuri de Aur.

În ceea ce privește viața ei privată, n-a fost deloc lipsită de suișuri și coborâșuri. Când de-abia reușise să-și înfrângă dependența de alcool, Liza era cât pe ce să moară din cauza unei banale mușcături de țânțar, care i-a cauzat o encefalită aproape fatală, în 2000.

Encefalita virală, de care a suferit Minelli, este nimic altceva decât o infecție a creierului, tradusă în termeni simpli în umflarea creierului. „A fost foarte bolnavă, situația ei a fost critică, dar acum se recuperează foarte bine”, a declarat neurologul Maurice Hanson de la spitalul unde fusese internată vedeta.

„Liza este binedispusă și în niciun caz pe patul de moarte”, a adăugat atunci și publicistul ei.

Liza avea 54 de ani pe 8 octombrie 2000, când s-a prăbușit brusc la podea tremurând zdravăn din tot corpul. „Am găsit-o semiconștientă pe jos, dezorientată și suferind de ceea ce părea un accident vascular cerebral”, au declarat cei de pe Salvare.

Paramedicii care ajunseră acasă la ea au dezvăluit simptomele vedetei, printre care s-au numărat paralizia laterală a corpului, vorbitul indescifrabil și mușchii faciali aproape deloc funcționali. La spital, după ce i s-au făcut analize, Liza a fost diagnosticată cu encefalită și tratată ca atare. După ce a fost externată, Minelli a fost nevoită să revină la spital din cauza deshidratării accentuate.

„Virusul e transmis, de obicei, prin mușcătura unui țânțar, iar acesta a fost cel mai probabil și cazul ei”, a completat neurologul Leonard Cohen.

Liza era totuși obișnuită cu greutățile

în viață. Căsătorită și divorțată de patru ori, Minelli și-a dorit mai mult ca orice să devină, la un moment dat, mamă, însă visul nu i s-a îndeplinit niciodată, ea suferind trei pierderi de sarcină absolut distrugătoare.

Primul avort spontan s-a petrecut în timpul căsniciei cu Jack Haley Jr., iar următoarele două, pe când era într-o relație frumoasă cu sculptorul Mark Gero. După divorțul din 2003 de cel de-al patrulea ei soț, producătorul muzical David Gest, Liza a trăit mai mult singură în apartamentul ei din New York, în care o așteptau doar căteii ei schnauzeri.

„Sunt eu o divă? Niciodată! Pentru mine divă este o cântăreață grasă de operă. Știu că termenul e folosit altfel, dar eu nu sunt pretențioasă, sunt o fată de gașcă. Eu sunt fericită atât timp cât am un duș în camera mea de schimb și un televizor cu eran mare. Atât cer!”, spunea cu câțiva ani în urmă.

În 2015, superstarul se internase – a câta oară?! – într-o clinică de reabilitare, pentru a-și ține în frâu dependența de alcool și analgezice. Fiica lui Judy Garland, care a murit în urma unei supradoze accidentale la numai 47 de ani – adică când Liza avea numai 23 de ani – a moștenit problemele pe care faimoasa ei mamă le-a avut cu substanțele interzise, însă încearcă din răpuzeri să le țină sub control.

George Clooney și pasiunea pentru politică

Poate este implicat în diferite cauze politice și sociale, pentru a-i ajuta pe cei mai puțin norocoși, dar preocupările acestea nu sunt ceva străine pentru acest actor atât de iubit la Hollywood. De vină poate fi moștenirea sa genetică, Clooney fiind o rudenie mai îndepărtată tocmai cu cel de-al 16-lea președinte din istoria Americii.

Mătușa lui Clooney a fost nimeni alta decât faimoasa Rosemary Clooney, actrița și cântăreața devenită cunoscută prin anii '50 datorită unor hituri precum Mambo Italiano. Însă Rosemary nu a fost singura rudă faimoasă din arborele genealogic al starului hollywoodian.

Vedeta din Ocean's 11 este rudă îndepărtată cu fostul președinte american Abraham Lincoln, iar acest lucru a fost făcut cunoscut publicului larg de Ancestry.com, care a descoperit că George este văr îndepărtat cu fostul șef de stat american.

Mai exact, stră-stră-stră-străbunica actorului, Mary Ann Sparrow, a fost sora vitregă a lui Nancy Lincoln, mama fostului președinte Abraham Lincoln, născut la 1809.

Așadar nu numai soția actorului, avocatul Amal Alamuddin, are o influență benefică asupra lui George, ci și moștenirea lui genetică își spune

cuvântul atunci când e nevoie ca Clooney să se implice în vreun caz politic sau social care i-a atras atenția. Înrudirea lui cu una dintre cele mai însemnate figuri din istoria americană nu este deloc neglijat.

Clooney este cât se poate de activ din punct de vedere politic, una dintre acele celebrități care nu stau cu mâinile în sân atunci când consideră că își poate aduce aportul în vreun fel în societate. Astfel, actorul l-a sprijinit din plin pe fostul președinte american Barack Obama, organizând o gală de strângere de fonduri, în numele partidului democrat, care s-a soldat cu 15 milioane de dolari, la finalul serii.

Cu toate astea, prin venele lui curge sângele unui fost republican, Abraham Lincoln, unul dintre cei mai mari președinți americani, rămas în istorie pentru abolirea sclaviei, care a devenit lege în Statele Unite în 1865, după asasinarea lui.

Mama lui Lincoln, Nancy Hanks a fost sora vitregă a stră-stră-stră-străbunicii actorului, Mary Ann Sparrow. Hanks și Sparrow au avut aceeași mamă, pe Lucy Hanks, dar au avut tați diferiți. Lucy Hanks a fost bunica din partea mamei a lui Lincoln, dar și ruda însemnată a lui Clooney.

Cum a cunoscut-o Carl al XVI-lea Gustaf al Suediei pe Regina Silvia?

În vârstă de 76 de ani, Regina Silvia este o femeie încă frumoasă și deosebit de cochetă, semn că în tinerețe a fost, cu siguranță, o prezență fermecătoare. Interesant este că actuala regină-consoartă a Suediei are și origini exotice, după mama ei.

Ei bine, Silvia Renate Sommerlath s-a născut pe 23 decembrie 1943 în Heidelberg, Germania, într-o familie alcătuită dintr-un tată neamț și o mamă braziliană. Mai mult, timp de zece ani, familia Silviei a locuit în Sao Paulo, Brazilia, orașul natal al mamei sale.

Cunoscătoare a numeroase limbi străine, printre care și portugheza și spaniola, primele joburi ale Silviei au fost de traducător. Cu ocazia Olimpiadei de Vară de la München din 1972, Silvia s-a angajat ca traducătoare și hostesă pentru personalitățile importante prezente la evenimentul sportiv, printre care s-a numărat și Prințul moștenitor

Carl Gustaf al Suediei. Fermecat de frumusețea fetei, prințul suedez a invitat-o la masă pe Silvia chiar în ziua în care a cunoscut-o.

Un an mai târziu, Carl Gustaf era încoronat Rege al Suediei. La început, Carl și Silvia și-au ținut secretă relația, mulți fiind de părere că femeia misterioasă cu care se vede regele suedez este, de fapt, Prințesa Margareta a României, cu care s-a mai zvonit, în trecut, că s-ar iubi suedezul. Ambele femei erau brunete și frumoase, de aici și confuzia.

Ei bine, în martie 1976, Regele Suediei și-a anunțat logodna cu nemțoaica Silvia, iar în luna iunie a aceluiași an, cei doi se căsătoreau la Catedrala din Stockholm. O poveste frumoasă, a unui prinț de sânge și a unei fete din popor, care au avut trei copii fermecători: Prințesa Victoria, Prințesa Madeleine și Prințul Carl Philip.

Demi Lovato și Max Ehrich s-au despărțit

Demi Lovato și logodnicul ei, Max Ehrich și-au spus adio. Cuplul își anunțase logodna în iulie, după doar patru luni de relație. La începutul acestei luni, Max a fost acuzat că i-ar fi trimis „mesaje siropoase” fostei bune prietene a lui Demi, Selena Gomez. Ulterior, Lovato a transmis pe Instagram că mesajele erau false.

În tweet-urile „false”, Ehrich ar fi scris că Selena e mai frumoasă și mai înzestrată vocal decât Demi.

„A fost o decizie foarte dificilă, dar Demi și Max au decis să meargă pe drumuri separate pentru a se concentra pe cariere. Se respectă și se iubesc. Vor păstra mereu în suflet momentele petrecute împreună”, a mărturisit o sursă apropiată celor doi, potrivit Just Jared, scrie peroz.ro.

La câteva ore după ce au apărut știrile despre despărțirea lor, Demi a publicat pe Instagram Story imagini în care apare fără inelul de logodnă.

Maxi și Demi urmau să se căsătorească, după ce acesta a cerut-o de

soție pe plajă în Malibu.

„@maxehrich – Am știut că te iubesc din primul moment în care te-am întâlnit”, i-a mărturisit Demi, după ce acesta i-a dăruit inelul de logodnă. „E ceva ce nu pot explica în mai multe cuvinte cuiwa care nu a trecut prin asta, dar din fericire tu ai simțit la fel.

Niciodată nu m-am simțit atât de iubită necondiționat de cineva (în afară de părinții mei).

Nu mă prezeși niciodată să fiu altceva decât ceea ce sunt. Și mă faci să-mi doresc să fiu cea mai bună versiunea a mea. Sunt onorată să

accept cererea ta în căsătorie. Te iubesc mai mult decât aș putea scrie vreodată aici și sunt extaziată să încep o familie și o viață cu tine. Te iubesc pentru totdeauna, dragul meu. Partenerul meu. Pentru viitorul nostru!!!” a scris la vremea respectivă Demi.

Max Ehrich are 29 de ani, este actor, dansator și cântăreț american. Este cunoscut mai ales din rolul Fenmore Baldwin din serialul „Tânăr și Neliniștit”. Demi a trecut printr-o perioadă foarte complicată, după ce în 2018 a fost la un pas să moară din cauza unei supradoze de droguri.